

КНИГА ЗА СЪВРЕМЕННАТА БЕЗПЪТИЦА

Вера Симеонова. Моята малка вселена. София, 2011, 151 стр.

Една книга е написана сполучливо тогава, когато грабва читателя, кара го да я прочете до края и го навежда на размисли. Такъв е случаят с публикувания дневник на Вера Симеонова, сполучливо озаглавен „Моята малка вселена“. Отразен е едногодишен период (от 25 декември 2009 г. до 30 декември 2010 г.). Първата сполука на авторката е изповедният тон и точната словесна картина на случките от всекидневното. Непретенциозни случки, без търсене на така модерния днес екшън и пукотевици. Под формата на дневник В. Симеонова ни разказва не толкова за своето всекидневно битие, колкото за рушачия се свят, който я заобикаля. Героите са въведени с истинските им имена, събитията са предадени по дати и дори по часове. Това прави разказа достоверен. Малката вселена на Вера е от обикновени хора – главни жени от интелектуалния столичен свят, станали излишни на огрубялото общество и изпаднали на социалното дъно. От всеки ред лъха несправедливостта, докарала ги до истинска нищета. Кръгът около авторката са преди всичко хора от третата възраст, които най-вече търпят ударите на новото време. Една част от тях за краткия едногодишен обхват на повествованието напускат света на живи-

те, преселват се във вечността, за която напоследък по модерен шаблон се казва, че е по-добрият свят. Друга част от героините с мъка си осигуряват късцето хляб и само гордостта ги възпира да не ровичкат из кофите за боклук. Трета част се борят с болести и са изоставени самотни да доизживяват последните си дни. Читателят е потопен в един тъжен свят, населен с интелигентни жени, дали в силните си години цялата си енергия на обществото и сега по повелята на събитията изоставени от същото това общество: новото време сякаш няма памет и е вторачено в героите на новото време. На мода са други кумири. С нищо не може да бъде впечатлен новобогаташът, който измерва хората по големината на банковите им сметки. Какво за него е остарялата талантлива редакторка или илюстраторката на книги! Не му прави особено впечатление и професорката – нищо, че половин век неуморно е подготвяла радетели на езика ни. Заедно с другите и тя е в коша на днес ненужните хора.

Обърнато е внимание и на по-младите хора, на плещите на които би следвало да е грижата за родителите. Оказва се, че те са или безработни, или са емигрирали в чужбина. Това увеличава усещането за безизходица, за обреченост и за липса на перспектива.

Особено трогателни са стиховете на авторката, с които са илюстрирани тъжните нюанси. Лирата е настроена минорно: искрена безизходица лъха от всеки стих и от всеки куплет. От кратките ретроспекции научаваме, че част от младостта на авторката е протекла в Копривщица, че от девойка е била влюбена в стиховете на Д. Дебелянов. Има нещо общо с лириката на копривщенския поет: тиха скръб и смиреност лъха от тези стихове, явно дълбоко преживени и изстрадани.

С какво тази книга грабва и държи читателя? Това са правдивостта и снимките от натура. Авторката не хленчи и не се оплаква. Не се мъчи да ни подсказва изход от мрачната ситу-

ация. Остава това на нашето въображение. Читателите – особено по-възрастните – в героите на В. Симеонова виждат своята съдба и съпреживяват зигзагите на човешкото битие.

Авторката протестира срещу тази нерадостна съдба на героите си, но не чрез апели за бунт, а чрез реализма на описанието, чрез тъгата на дните на отрицателите от живота. Книгата ни показва мрачния свят на редовата столична интелигенция. В обектива попадат не звездите на отминалото време, а средният ешелон, без който обществото не може. Читателят на книгата

съпреживява трагедията на хората от третата възраст с ниските им пенсии, със самотата им, с безизходицата им. В същото време един ясно доловим контекст му внушава идеята за гордостта на героините, които пътуват през трудностите, без да се унижават и без да падат на колене. Може би в това е силата на книгата.

Малката вселена на В. Симеонова като огледало отразява големия свят, в който всички сме потопени и се мятане в мрежите на отчуждението и нищетата.

МИХАИЛ ВИДЕНОВ